

ΣΤΙΣ ΑΤΡΑΠΟΥΣ ΤΟΥ ΑΓΝΩΣΤΟΥ

Το άγνωστο, ο αιωνόβιος ανταγωνιστής της ανθρώπινης ανάγκης να γνωρίσει όλα όσα τον συνθέτουν, περιβάλλουν και επηρεάζουν, **παραμένει** -κατά ένα άγνωστο ποσοστό- **αχαρτογράφητο και απροσδιόριστο**. Μπορεί να είναι χώρος, αντικείμενο, πρόσωπο, ενέργεια, πράξη, σκέψη, ιδέα, συναίσθημα ή αίσθημα, ή και ακόμα τίποτα από αυτά, το πλήρες άγνωστο. **Η ικανοποίηση της κατάκτησής του** είναι τόσο εύθραυστη που **διαλύεται την επόμενη στιγμή**, καθώς λίγο πιο πέρα, προκαλεί αλώβητο τους επίδοξους θηρευτές του. **Το κυνήγι του** και η περιπλάνηση στις ατραπούς ή στα πελάγη του, **ενέπνευσε και βασάνισε** πολλαπλά και ποικιλοτρόπως **όσους σαγηνεύτηκαν** από τη μυστηριώδη έλξη του. Μια **έλξη που ασκείται σε όλους μας δια βίου**, με αποκορύφωμα αυτή του άγνωστου (μυστηρίου) της μετά θάνατον ζωής.

Ακόμα και **η αποτύπωση σκέψεων και εμπειριών για το άγνωστο**, όσο κι αν εμπεριέχει γνωστές πτυχές του, **διακινδυνεύει τον διασυρμό** από την άγνωστη πλευρά του γνωστού αγνώστου. Αυτό συμβαίνει γιατί **το άγνωστο βρίσκεται παντού και εμπεριέχει το άγνωστο**. Όπως και ο χρυσός λόγος παρουσιάζει άρρητη συμπεριφορά, καθώς **όσο πλησιάζεται τόσο αυτοδιαιρείται**. Λόγω των χρυσών ιδιοτήτων του αγνώστου, **ο άνθρωπος το έχει αποδεχθεί** ως σημαντικό παράγοντα επηρεασμού της ζωής του **και το έχει συμπεριλάβει στην καθημερινότητά του**. Άγνωστες βουλές, άγνωστοι πλανήτες, άγνωστη έκταση, άγνωστος άνθρωπος, άγνωστη διεύθυνση, άγνωστες επιπτώσεις, άγνωστο κείμενο, άγνωστος χι, κ.ο.κ.

Ο Σωκράτης συμβιβάστηκε με την υπεροχή του αγνώστου δηλώνοντας ότι «έν οίδα, ὅτι οὐδέν οἶδα». **Προτεραιοποίησε την αναζήτηση του αγνώστου** δίνοντας προβάδισμα στο «γνώθι σ' αὐτόν» να γνωρίσεις δηλαδή, τον (άγνωστο) εαυτό σου. **Δεν παρείχε** τις πτυχές του αγνώστου που είχε κατακτήσει, ως **έτοιμη τροφή προς απομνημόνευση**. Προτιμούσε να **οδηγεί τους μαθητές ή και τους συζητητές του, στην προσωπική τους (α-)γνωσιακή ανακάλυψη** την οποία και ήταν επιθυμητό να την οικοδομήσουν πάνω στις προηγούμενες (α-)γνωσιακές κατακτήσεις. Βέβαια, **η προσωπική ανακάλυψη του αγνώστου** δεν είναι ένας ανακαλυπτικός περίπατος, αλλά **μια επίπονη διαδικασία**, όπως ο τοκετός της γυναίκας που φέρνει στον κόσμο μια νέα ζωή. Εξ' ου και η ονομασία της μεθόδου που εφάρμοζε ο Σωκράτης, ως μαιευτική.

Ο αναζητητής του αγνώστου όταν ξεκινάει το επίπονο ταξίδι, η πρώτη δοκιμασία με την οποία έρχεται αντιμέτωπος, αφορά στην προσωπική του μεροληπτική θεώρηση για τις γνώσεις και την ευρυμάθειά του. **Απαιτείται να παραιτηθεί από την όποια εγωτική στάση** τηρούσε μέχρι πρότινος, για να δυνηθεί στη συνέχεια να **εξερευνήσει τον άγνωστο εαυτό του, εκ βαθέων**. Εκεί θα ανακαλύψει τις ελλείψεις και τις υπερβολές που φωλιάζουν μέσα στο είναι του. Στο επόμενο βήμα θα χρειαστεί να αποφασίσει, **πώς θα διαχειριστεί την αλήθεια** που μέχρι πριν αγνοούσε. **Θα ακολουθήσει την εύκολη λύση της απόθεσης της αλήθειας στη λήθη; Ή θα επιλέξει την αποκατάσταση που απαιτεί κόπο και πόνο;** καθώς τα κουλώματα πρέπει να καλυφθούν και οι εξάρσεις να ισοπεδωθούν.

Αν και **η εξομάλυνση του εσωτερικού ανάγλυφου** αποτελεί **διεργασία αυστηρής προσήλωσης**, εντούτοις, δεν είναι δεδομένο ότι θα υπάρχει πάντα, ο απαιτούμενος χώρος και χρόνος προς τούτο. **Η πολύτροπη φύση του ανθρώπου**, τον βοηθάει αλλά και **τον παρασύρει στην παράλληλη ενασχόλησή του** με πολλά διαφορετικά έργα. Εντός της πολυειδούς ενασχόλησης, **η διεργασία της εσωτερικής αποκατάστασης** δύναται, να προηγείται, έπεται ή να **διενεργείται παράλληλα με την αναζήτηση του αγνώστου πέρα και έξω από**

τον εσωτερικό άνθρωπο. Ωστόσο, η εσωτερική γνωσιακή τακτοποίηση είναι ευεργετική, όχι μόνο για την ασφάλεια της προσωπικής αρμονίας του αναζητητή, αλλά και για την ασφαλή πόρευση του στην εξωτερική αναζήτηση. Οι τυχόν ατακτοποιητές εσωτερικές εκκρεμότητες αποτελούν εστίες πρόκλησης αναταράξεων και εκτροπών τόσο στην εσωτερική, όσο και στην εξωτερική αναζήτηση.

Αυτό συμβαίνει γιατί στην αναζήτηση του αγνώστου, η πίεση που δέχεται ο άνθρωπος κατά τις διεργασίες του σκέπτεσθαι, συναισθάνεσθαι και πράττειν, μπορεί να ξεπεράσει τα όρια αντοχής του. Δεν είναι συνετό λοιπόν, να μην γνωρίζει τα όριά του και να δραστηριοποιείται σε άγνωστους χώρους υψηλού ρίσκου, θέτοντας σε κίνδυνο τόσο τον εαυτό του, όσο και την όλη προσπάθεια. Οι δύτες π.χ. γνωρίζουν την αντοχή τους στην υδροστατική πίεση εντός του βυθού και όταν εξερευνούν το άγνωστο στα βάθη των ωκεανών, προσέχουν να μην ξεπεράσουν τα όριά της. Το αυτό ισχύει και για κάθε άνθρωπο. Θα πρέπει να γνωρίζει όχι μόνο τα όρια της αντοχής του, αλλά και τις ικανότητες και τις δυνατότητές του, και τις δυσκολίες κατάκτησης του αγνώστου, είτε σε ρηχά είτε σε βαθιά νερά.

Η παραμέληση της γνώσης της αλήθειας για το άγνωστο του εαυτού του, αλλά και της επιβαλλόμενης φροντίδας βελτίωσής του, αποτελεί μια ατακτοποιητή εσωτερική εκκρεμότητα. Πρόκειται για μια σοβαρή έλλειψη, που δυστυχώς στη σημερινή εποχή αποτελεί πλέον τον κανόνα και όχι την εξαίρεση. Η σύγχρονη υπερδιάχυση πληροφοριών και υπερσυσσώρευση γνώσεων δημιουργεί στους παθητικούς αποδέκτες, ψευδαισθήσεις περί των ορίων-ικανοτήτων/δυνατοτήτων τους και της ευκολίας κατάκτησης του αγνώστου. Η υιοθέτηση των ψευδών στοιχείων οδηγεί σε εσφαλμένες εκτιμήσεις και αποφάσεις, και οι αναζητητές του αγνώστου ταλαιπωρούνται από τις αναταράξεις των αντιξοοτήτων ή και εκτρέπονται σε λάθος πορεία ουτοπίας ή δυστοπίας.

Η αντίληψη της αστοχίας στην αναζήτηση του αγνώστου -υπό την επιφύλαξη του αγνώστου που τυχόν εμπεριέχει- οδηγεί στην εύλογη ερώτηση: πώς μπορεί ο άνθρωπος να μάθει να αναζητεί το άγνωστο με ασφάλεια και επιτυχία; Η απάντηση προδιαγράφει την ομαλή ή δυσμενή περιπλάνηση στις ατραπούς του αγνώστου. Ευτυχώς, η συνταγή της επιτυχούς επιλογής πορείας, δεν είναι άγνωστη. Εμπεριέχεται στην παιδεία που εφάρμοσαν οι πρόγονοί μας και οι απόγονοί τους, μέχρι που άρχισε να χάνει την αυθεντικότητα και την ολιστική της διάσταση. Υποβαθμίστηκε σε εκπαίδευση, μόρφωση, ακόμα και σε παραπαιδεία.

Η αυθεντική παιδεία που διαμορφώνει ολιστικά τον άνθρωπο ως πρόσωπο, τον βοηθάει να αναπτύξει και εκείνες τις αρετές και επιτηδειότητες που τον ικανώνουν ως αναζητητή του αγνώστου. Γνωρίζει τον εαυτό του, κυνηγάει το άγνωστο εντός των ορίων-ικανοτήτων/δυνατοτήτων του, δεν παρασύρεται από τις επιτυχίες, μαθαίνει από τα λάθη του και τα λάθη των άλλων, κ.λπ. Πρωτίστως δε, στο πλαίσιο των ομάδων - συνόλων που συναντά, μαθαίνει το αρμονικώς συνεργάζεσθαι με τα λοιπά μέλη, κατακτώντας το άγνωστο από κοινού, για το κοινό καλό.

15 Ιουνίου 2024
Στέλιος Κάλφας